

Den 21. februar 2022

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til rådshenstilling om en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed KOM(2021)770

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde sit forslag til rådshenstilling om "en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed" den 10. december 2021. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 149 og 292, 165 og 166. Formålet med forslaget er at etablere en fælles europæisk tilgang til det voksende udbud af mikroeksamensbeviser gennem fastsættelse af en definition og vejledning for udformningen, udstedelsen og beskrivelsen af mikroeksamensbeviser, samt henstillinger om politikker og tiltag, der skal understøtte deres anvendelse.

En vedtagelse af forslaget til rådshenstilling har ikke i sig selv konsekvenser for lovgivningen, EU-budgettet, statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Skulle rådshenstillingen udmontes i den fremsatte form i dansk regi, må der dog forudses såvel lovgivningsmæssige, som stats- og erhvervsfænsielle konsekvenser på voksen- og efteruddannelsesområdet og det videregående uddannelsesområde, mens det for gældende dansk beskæftigelsespolitik forventes kun i begrænset omfang at få konsekvenser.

Regeringen hilser overordnet rådshenstillingen velkommen. En fælles europæisk forståelse af mikroeksamensbeviser og en fælles ramme til en standardbeskrivelse heraf vil kunne bidrage til både øget brug og anerkendelse heraf. Dagsordenen om færdigheder og livslang læring er vigtig for at ruste Danmark og Europa til fremtidens udfordringer. Regeringen anerkender udfordringerne og målene for medlemsstaterne i denne dagsorden, særligt for at sikre den enkeltes muligheder for individtilpassede lærings- og karriereforløb med henblik på større deltagelse i grund-, efter- og videreuddannelse samt styrke det fælles ansvar for livslang læring. Mikroeksamensbeviser kan være én blandt mange tilgange hertil, men regeringen finder umiddelbart, at der bør lægges en bredere tilgang til at adressere udfordringerne med uddannelse. Danmark allerede har et eksisterende og veludviklet VEU-system, som opfylder rådshenstillingens overordnede formål om at give muligheder for, at den enkelte kan tilegne sig kundskaber, færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at trives på et skiftende arbejdsmarked. Regeringen betoner vigtigheden af, at et europæisk initiativ om mikroeksamensbeviser udformes som en fleksibel ramme, der efterlader plads til de eksisterende nationale uddannelsesystemer. Ligeledes skal udformningen heraf ske med fuld respekt for institutionel autonomi og den nationale kompetence på uddannelsesområdet, herunder rådshenstillingens meget brede aspekt i anerkendelsen af kredsen af udbydere af mikroeksamensbeviser. Regeringen fremhæver, at anvendelsen af mikroeksamensbeviser er målrettet efter- og videreuddannelsesområdet og ikke må føre til en overdreven og ubensigtsmæssig modulisering af det ordinære uddannelsessystem. Samtidig er det vigtigt, at rådshenstillingen ikke medfører en større administrativ byrde på uddannelsesinstitutioner i forhold til håndtering af merit.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde sit forslag til rådshenstilling om en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed den 10. december 2021 sammen med et forslag til rådshenstilling om individuelle læringskonti. Forslaget om mikroeksamensbeviser er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 14. januar 2022. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 149 og 292, 165 og 166. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formål

Formålet med forslaget er at etablere en fælles europæisk tilgang til det voksende udbud af mikroeksamensbeviser gennem fastsættelse af en definition og vejledning for udformningen, udstedelsen og beskrivelsen af mikroeksamensbeviser. Formålet med mikroeksamensbeviser er at sætte mennesker i stand til at tilegne sig den viden, færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at trives i et omskifteligt arbejdsmarked og samfund og drage fordel af genopretningen efter Covid-19 og den grønne og digitale omstilling. Forslaget skal endvidere understøtte parathed hos udbydere af mikroeksamensbeviser for at styrke gennemsigtigheden og fleksibiliteten i læringstilbuddet for at gøre folk i stand til at skabe individtilpassede læringsforløb, samt fremme inklusion og lige muligheder. Endelig skal forslaget om mikroeksamensbeviser bidrage til at nå EU's mål om, at 60 pct. af alle voksne i 2030 skal deltage i uddannelsesaktiviteter hvert år.

Indhold

I rådshenstillingen defineres mikroeksamensbeviser som ”et bevis på de læringsresultater, som en elev/studerende har opnået efter læring af begrænset omfang. Disse læringsresultater er blevet vurderet i forhold til gennemsigtige og klart definerede standarder. Kurser, der fører til mikroeksamensbeviser, er udformet til at give eleven/den studerende konkret viden, færdigheder og kompetencer, der imødekommer samfundsmæssige, personlige, kulturelle eller arbejdsmarkedets behov. Mikroeksamensbeviser er elevens/den studerendes ejendom, og de kan videresendes til andre og overføres. De kan stå alene eller kombineres til større eksamensbeviser. De understøttes af kvalitetssikring efter aftalte standarder inden for relevante sektorer eller aktivitetsområder.”

Ud over definitionen og udformningen af mikroeksamensbeviser indeholder rådshenstillingen politikker og tiltag, der skal understøtte anvendelsen. Det understreges, at mikroeksamensbeviser kan supplere og styrke ”økosystemerne” for uddannelse og livslang læring, men tiltagene har ikke til formål at erstatte de videregående uddannelser, erhvervsuddannelserne eller traditionelle kvalifikationer.

Det henstilles til medlemsstaterne, at de bør vedtage den ovennævnte definition samt en række obligatoriske EU-standardelementer: 1) oplysninger om eleven, 2) mikroeksamensbevisets titel, 3) udstederens land, 4) udstedende institution, 5) udstedelsesdato, 6) læringsresultater, 7) vejledende arbejdsbyrde for opnåelsen af læringsresultatet (helst angivet i ECTS-point), 8) niveau for den læringserfaring, der fører til mikroeksamensbeviset, 9) bedømmelsesform, 10) deltagelsesform og 11) kvalitetssikring anvendt til understøttelse af mikroeksamensbeviset.

I forhold til udvikling af økosystemet for mikroeksamensbeviser henstilles det til medlemsstaterne, at de i forhold til *formelle læringsmiljøer* bør lette udviklingen af mikroeksamensbeviser ved at støtte videregående uddannelsesinstitutioners og erhvervsuddannelsesudbyderes undersøgelse af mikroeksamensbevisers rolle for at tilbyde aktiviteter for livslang læring og omskoling og opkvalificering, samt ved at sikre adgang til offentlig finansiering for udbuddet af programmer, der fører til mikroeksamensbeviser, på alle uddannelsesniveauer. Inden for *ikke-formelle og uformelle læringsmiljøer* bør medlemsstaterne understøtte udformningen af mikroeksamensbeviser fra ikke-formelle udbydere, herunder arbejdsgivere, sociale parter, civilsamfundet, lokale myndigheder og private udbydere, og fremme udviklingen af mikroeksamensbeviser, der er udformet og godkendt af repræsentanter for arbejdsgiver- og arbejdstagersiden gennem social dialog, samt tilpasse procedurerne for realkompetencevurdering af ikke-formel og uformel læring med henblik på tildeling af mikroeksamensbeviser. I forhold til *kvalitet og gennemsigtighed* henstilles det til medlemsstaterne, at de bør anvende og udvikle kvalitetssikringsmekanismer for mikroeksamensbeviser udstedt af forskellige typer udbydere, understøtte brugen af ”skills intelligence”-systemer til analyser af arbejdsmarkedets behov,

sikre at udbydere offentliggør kataloger over de mikroeksamensbeviser, de tilbyder, samt integrere mikroeksamensbeviser i de nationale kvalifikationsrammer, hvor det er relevant.

I forhold til realiseringen af mikroeksamensbevisernes potentiale henstilles det til medlemsstaterne, at de bør *integrere mikroeksamensbeviser* både i *uddannelses- og erhvervsuddannelsesystemerne og kompetenceudviklingspolitikker* bl.a. ved at:

- inkludere mikroeksamensbeviser i nationale kataloger over uddannelseskurser,
- anvende mikroeksamensbeviser til at forbedre adgang til uddannelse for alle elever og studerende inkl. udsatte og sårbare grupper,
- anvende mikroeksamensbeviser til at støtte overgangen fra ungdoms- og erhvervsuddannelser til videregående uddannelse,
- anvende mikroeksamensbeviser til at forbedre grundlæggende og avancerede digitale færdigheder,
- anvende mikroeksamensbeviser til at understøtte udviklingen af et læringstilbud om miljømæssig bæredygtighed,
- fremme forståelsen og anvendelsen af mikroeksamensbeviser gennem efteruddannelse af lærere, undervisere, akademikere og forskere,
- fremme brugen af mikroeksamensbeviser for hurtig overførsel af de seneste forskningsresultater til læringsmuligheder,
- undersøge anvendelsen af mikroeksamensbeviser for at udfordre kønsrelaterede og andre diskriminerende stereotyper i forhold til studievalg mv.

Endvidere bør medlemsstaterne *integrere mikroeksamensbeviser* i deres *beskæftigelses- og aktive arbejdsmarkedspolitikker* bl.a. ved at:

- adressere kvalifikations-mismatches og flaskehalsproblemer i økonomiske sektorer og regioner,
- omskole og opkvalificere arbejdstagere til efterspurgte færdigheder og jobs,
- inkludere mikroeksamensbeviser i de nationale registre over kursusmuligheder i forbindelse med individuelle læringskonti,
- fremme anvendelsen af mikroeksamensbeviser som et middel til at ajourføre og opgradere kvalifikationerne hos selvstændige og atypiske arbejdstagere, herunder personer, der arbejder via platforme,
- støtte og motivere sårbare grupper til at komme tilbage til arbejdsmarkedet,
- anvende mikroeksamensbeviser til imødekommelse af lovgivningsmæssige krav til job (f.eks. til licenser, obligatorisk uddannelse og tilladelser).

Desuden bør medlemsstaterne sikre, at information om mikroeksamensbeviser integreres i vejledningstjenester for livslang læring. Endelig bør medlemsstaterne definere tiltag til implementering af rådshenstillingen, som bygger på relevante nationale ordninger og finansielle rammer, herunder – om relevant – nationale ressourcetildelinger og tilknytninger til individuelle læringskonti, samt udnytte EU's midler og instrumenter bedst muligt.

I forhold til Kommissionens støtte hilser rådshenstillingen Kommissionens hensigt velkommen med hensyn til at udvikle og tilpasse eksisterende EU-værktøjer og –tjenester til at understøtte udviklingen af mikroeksamensbeviser, understøtte samarbejdet mellem medlemsstaterne og interessenter, understøtte rådshenstillingens tekniske implementering gennem Europass-plattformen, understøtte forskning i anvendelsen, resultaterne og merværdien af mikroeksamensbeviser, samt sammen med medlemsstaterne arbejde for at forbedre dataindsamlingen vedr. mikroeksamensbeviser på EU-niveau.

I forhold til rapportering henstilles det til medlemsstaterne, at de bør gennemføre rådshenstillingen hurtigst muligt og indsende en plan inden for 12 måneder efter vedtagelsen, der beskriver de tiltag, der bør tages på nationalt niveau for at opnå rådshenstillingens mål i 2025. Endelig henstilles det til Kommissionen, at den bør vurdere og evaluere implementeringen af rådshenstillingen via de relevante EU-monitorerings- og rapporteringsrammer i samarbejde med medlemsstaterne og interessenter, samt rapportere til Rådet inden for 5 år efter vedtagelsen af rådshenstillingen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der ikke er tale om bindende lovgivning.

6. Gældende dansk ret

Forslaget til rådshenstilling medfører i sig selv ingen konsekvenser for dansk ret.

Der er i dag ikke i Danmark lovgivet direkte om mikroeksamensbeviser, men det danske voksen- og efteruddannelsessystem (VEU) er modul-opbygget i form af enkeltfag på det almene område (FVU/AVU/HF-enkeltfag) og AMU-kurser på det erhvervsrettede område. På begge områder er der mulighed for at aflægge prøver og dermed få udstedt prøvebeviser (mikroeksamensbeviser).

I Danmark er det primært staten og arbejdsmarkedets parter, der finansierer og regulerer erhvervsrettet VEU i form af AMU-kurser målrettet arbejdstagere, der har behov for opkvalificering, samt arbejdssøgende ledige. De faglige efteruddannelsesudvalg er centrale i at sikre aktuelle kursustilbud, der tilgodeser arbejdsmarkedets efterspørgsel på færdigheder. AMU-kurser indgår således i et formelt system, hvor de enkelte kurser er indplaceret i den nationale kvalifikationsramme (NQF).

Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2017) havde til formål at styrke og skabe et mere fleksibelt VEU-system. Aftalen er i oktober 2021 forlænget til udgangen af 2022 og indeholder bl.a. nedenstående initiativer:

- Voksenuddannelse.dk er blevet lanceret i december 2018 med det formål at etablere én indgang til VEU-systemet. Pr. 15. juni 2021 er portalen udvidet med funktioner til kursustilmelding og ansøgning om VEU-godtgørelse. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om at have fokus på de initiativer, der endnu ikke er fuldt implementeret.
- Styrket realkompetencevurdering (RKV) er en mulighed for at få vurderet ens samlede viden, færdigheder og kompetencer, uanset hvor og hvordan de er erhvervet. RKV kan bruges til at få adgang til VEU-uddannelser eller få merit for moduler, der indgår i disse.
- Én indgang til voksenvejledningen er etableret i regi af eVejledningen med det formål at styrke indsatsen i forhold til voksne og virksomheder. Der tilbydes dels individuel vejledning, dels kollektiv vejledning målrettet til voksne, virksomheder og fagprofessionelle fra jobcentre, fagforeninger og A-kasser.

I VEU-uddannelsessystemet gælder i øvrigt,

- At al uddannelse ligger inden for national kompetence, hvorfor uddannelsesstrukturer tilknyttet mikroeksamensbeviser skal fastsættes i nationale ordninger. Det eksisterende VEU-system er velfungerende med udbydere, der er underlagt tilsyn, der sikrer kvaliteten.
- At der intet juridisk er til hinder for, at opnåede færdigheder gennem uddannelsesaktiviteter hos private udbydere, eller opnået gennem uformelle eller ikke-formelle uddannelsesaktiviteter kan prøves gennem en RKV og ad den vej få valideret og dokumenteret opnået læring.

- At private udbydere kan ansøge om indplacering af deres uddannelsesaktiviteter på NQF gennem Danmarks Akkrediteringsinstitution.

7. Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget til rådshenstilling har ikke i sig selv konsekvenser for lovgivningen, EU-budgettet, statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Når der fremsættes konkrete forslag til udmøntning, vil der foretages en nærmere vurdering af forslagets eventuelle økonomiske konsekvenser.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte myndigheders eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Voksen-, efter- og videreuddannelse er af stor samfundsøkonomisk betydning og meget få lande i Europa har samme niveau af deltagelse i VEU-aktiviteter som Danmark. Deltagelsen i voksen- og efteruddannelse er i høj grad baseret på en universel velfærdsmodel, hvor der i beskæftigelsessystemet er muligheder for deltagelse i relevant uddannelse for ledige samt, at der for beskæftigede er grundlæggende støttemuligheder for deltagelse i voksen- og efteruddannelse. Det eksisterende og veludviklede danske VEU-system findes derfor at opfylde det overordnede formål i forslaget til henstilling.

Skulle rådshenstillingen udmøntes i den fremsatte form i dansk regi, må der forudses såvel lovgivningsmæssige, som stats- og erhvervsfinansielle konsekvenser både på voksen- og efteruddannelsesområdet og det videregående uddannelsesområde. Det er op til medlemsstaterne at fastlægge design af systemet omkring offentlig anerkendelse af mikroeksamensbeviser, herunder udbydere (private, uformelle og ikke-formelle), offentlig støtte, målgrupper m.v. Endelig vurdering af de forventede konsekvenser er derfor forbundet med usikkerhed.

Der kan opstå statsfinansielle konsekvenser, ifm. et potentielt behov for at udvide eksisterende it-løsninger (såsom voksenuddannelse.dk) eller alternativt at etablere helt nye løsninger til håndtering af elektroniske mikroeksamensbeviser. Heri ligger der potentiale for merudgifter til etablering og drift af it-løsninger, der understøtter lovgivningen. Derudover lægges der i rådshenstillingen op til, at de nationale platforme skal kobles op på EU's Europass-platform. Vedligeholdelse af den danske del af Europass-platformen vil med forslaget blive udvidet med behov for yderligere afledte nationale udgifter til medfinansiering, ligesom der må forventes nationale udgifter i forbindelse med samkøring af it-systemet fra en national platform til Europass-platformen.

I forhold til gældende dansk beskæftigelsespolitik forventes rådshenstillingen kun i begrænset omfang at få konsekvenser, skulle det fremsatte forslag udmøntes i dansk regi. Ledige kan allerede i dag deltage i uddannelses- og opkvalificeringstilbud, f.eks. AMU-kurser, der giver et bevis på de læringsresultater, som er opnået efter læring af begrænset omfang. Da beviser allerede i stort omfang i dag er en del af beskæftigelsesindsatsen, så vurderes forslaget at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Såfremt rådshenstillingen vedtages, må det eventuelt overvejes, hvorvidt eksisterende uddannelses- og opkvalificeringstilbud i den aktive beskæftigelsesindsats i tilstrækkelig grad giver adgang til uddannelsesstilbud, der giver mikroeksamensbeviser.

Kommissionen har ikke gennemført en konsekvensanalyse i betragtning af 1) at aktiviteterne supplerer medlemsstaternes initiativer, 2) den frivillige art af de forskellige aktiviteter og 3) omfanget af de forventede konsekvenser.

8. Høring

Forslaget til rådshenstilling blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget vedr. uddannelse og ungdom den 10. december 2021. Der indkom følgende høringssvar, som nedenfor gengives i deres fulde længde.

Danske Professionshøjskoler:

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over forslag til rådshenstilling om en europæisk tilgang til micro-credentials for livslang læring.

Vi har følgende bemærkninger:

Generelle kommentarer

Danske Professionshøjskoler har i disse år fokus på at opbygge viden om, hvordan micro-credentials kan understøtte livslang læring, og hvad det kræver af uddannelsesinstitutionerne at udvikle, udbyde og kvalitetssikre micro-credentials, som kan understøtte et arbejdsmarked i bevægelse. Vi følger derfor debatten om implementering af en europæisk tilgang til micro-credentials i medlemslandene med stor opmærksomhed.

Danske Professionshøjskoler vurderer, at anbefalingerne i rådshenstillingen om en europæisk tilgang til micro-credentials for livslang læring er gode og relevante. Danske Professionshøjskoler vurderer konkret, at anbefalingerne blandt andet kan bidrage til at understøtte den digitale- og bæredygtige omstilling af vores samfund samt til opkvalificering af arbejdsstyrken i takt med arbejdsmarkedets skiftende behov.

Specifikke kommentarer til implementeringen på nationalt plan

Danske Professionshøjskoler anser det som meget vigtigt, at der på tværs af det videregående uddannelsessystem (professionshøjskoler, erhvervsakademier og universiteter m.fl.) bliver en fælles tilgang til arbejdet med at udvikle, udbyde og kvalitetssikre micro-credentials. Det er vigtigt for, at livslang læring og bevægelserne i arbejdsmarkedet bedst muligt kan understøttes.

Vi anbefaler, at der i en dansk sammenhæng:

- 1) etableres et netværk på tværs af det videregående uddannelsessystem (herunder professionshøjskolerne, erhvervsakademierne og universiteterne m.fl.) og relevante ministerier, som i fællesskab kan understøtte implementeringen af micro-credentials i Danmark (jf. Rådskonklusionen pkt. 7 og pkt. 21).
- 2) at der politisk de næste 2-3 år afsættes tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre en række pilotprojekter om micro-credentials, som uddannelsesinstitutionerne på tværs af det videregående uddannelsessystem kan lade os inspirere af og bygge videre på. Arbejdsmarkedets parter anbefales at indgå i pilotprojekterne.

Danske Lærerorganisationer International (DLI):

Der er to grundlæggende problemstillinger i forslaget fra Europa-Kommissionen:

- 1) Definitionen af mikroeksamensbeviser i forslaget er meget uklar (se punkt 5 (a), side 14)
- 2) Mikroeksamensbeviser skal ifølge forslaget opfylde mange formål, som kort kan opridses som genopretning af de europæiske landes samfund og arbejdsmarkeder efter pandemien, understøtte den digitale og grønne omstilling og skabe fleksible, inkluderende, tilgængelige og individcentrerede uddannelsesstilbud. Endvidere skal en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser bidrage til at medlemsstaterne lever op til målsætningen om at minimum 60 % af alle voksne årligt deltager i uddannelsesaktiviteter.

Præmissen i forslaget fra Kommissionen synes at være, at de formelle uddannelsessystemer i de europæiske lande ikke er tilstrækkelige til at opfylde de mål som er beskrevet i punkt 2 ovenfor. Det anser DLI for at være en bekymrende tilgang til en sammenhængende uddannelsespolitik baseret på de samlede behov i de enkelte medlemsstater samt til den åbne koordinationsmetode der skal sikre at EU's medlemsstater samarbejder om at nå fælles mål, mens metoden hertil fastlægges af de enkelte medlemsstater.

DLI anser at der er en risiko for at ressourcer overføres til et parallelsystem til det formelle uddannelsessystem der omfatter formelle, ikke-formelle og uformelle læringsformer udbudt af offentlige, private og civilsamfundsaktører, som kan medføre utilstrækkelig kvalitet i undervisning og uddannelse. Det kan også risikere at udhule investeringer i et uddannelsessystem grundlagt ud fra lovgivning, kvalitetsstandarder med videre der er baseret på uddannelsesinstitutioner med de nødvendige faglige, akademiske og forskningsmæssige forudsætninger, herunder lærere og undervisere der er kvalificeret til at undervise på det relevante niveau.

Mikroeksamensbeviser kan kun være supplerende i forhold til fuld kvalifikation inden for et erhverv og må ikke rykke ansvaret for efteruddannelse fra arbejdsgiveren til arbejdstageren. Den danske model hvor aftaler indgås af arbejdsmarkedets parter om efter- og videreuddannelse, herunder fonde og overenskomstbaserede rettigheder, skal fastholdes som grundlæggende i den danske efter- og videreuddannelsesstrategi.

Europass og ESCO er blot to eksempler på EU-initiativer der har vist at det er en udfordring at skabe rammer om europæisk overførbare og sammenlignelige erhverv, færdigheder, kvalifikationer, uddannelsesmuligheder med videre. DLI er derfor skeptisk over for hvor mange ressourcer det vil kræve af medlemsstaterne og Kommissionen at sikre at mikroeksamensbeviser erhvervet i et land kan sammenlignes på tværs af de europæiske lande i forhold til indhold og kvalitet set i forhold til at der er tale om kortere uddannelsesforløb inden for alle brancher og omhandlende konkrete færdigheder og kompetencer.

Barriererne for livslang læring er mange. De omfatter fx manglende prioritering af og strategier for medarbejderes efter- og videreuddannelse fra arbejdsgiverside. Manglende finansiering af, opmuntring til og vikardækning er nogle af udfordringerne. Der er behov for vejledning i de rette uddannelsesstilbud, særligt til de udsatte grupper, som også nævnes i forslaget. DLI er uenig med Kommissionen i at mikroeksamensbeviser udbudt af en jungle af udbydere i et parallelsystem til det formelle uddannelsessystem sikrer at uddannelse bliver mere tilgængelig for den enkelte. Der er i stedet behov for at sikre at det formelle uddannelsessystem har tilstrækkelige ressourcer og kvalitet til at understøtte den enkelte i at opnå erhvervskompetencegivende uddannelse og i tillæg hertil de yderligere færdigheder og kvalifikationer som den enkelte har behov for i relation til sin arbejdsmarkedstilknytning og som samfundsborger. Uddannelse understøtter en sammenhængende uddannende og dannende ramme for den enkelte i et fællesskab der tydeliggør sammenhænge mellem kundskab, færdigheder og kompetencer og det samfund og arbejdsmarked som den enkelte er en del af.

I forslaget bliver der udtrykt ønske om at de videregående uddannelser skal udbyde mikroeksamensbeviser baseret på behov for arbejdsmarkedet inden for konkrete færdigheder og kompetencer, udfordrer det de enkelte uddannelsesinstitutioners institutionelle og akademiske frihed til at definere og udbyde de uddannelser og kurser som man vurderer er videnskabeligt og fagligt funderet.

Når definitionen af mikroeksamensbeviser er så uklar og omfatter alle læringsformer, herunder de ikke-formelle og uformelle, er der en udtalt risiko for at kvalitet og standarder svækkes og hverken er i overensstemmelse med samfundets kort- og langsigtede behov eller reelt overførbare eller sammenlignelige i europæisk kontekst. Det vil krævede uforholdsmæssigt mange ressourcer fra

medlemsstaterne og Kommissionen at sikre ensartede kvalitetsstandarder der er anvendelige i alle medlemsstater og arbejdsmarkeder og i overensstemmelse med landenes uddannelseskulturer.

DLI mener, at Kommissionen og medlemsstaterne skal fokusere på at sikre bæredygtige offentlige investeringer i uddannelse, alle borgeres ret til efter- og videreuddannelse, støtte til ledige og kortuddannede voksne, blandt andet gennem formel anerkendelse af deres færdigheder og kompetencer.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA):

Det er væsentligt som udgangspunkt at understrege, at Fællesskabet ikke har kompetencer på uddannelsesområdet, hvorfor forslaget aldrig kan blive bindende for medlemslandene, men netop blot vil udgøre en henstilling til dem.

Når det er sagt, bakker FA op om forslaget, som kan skabe grundlag for, at der kan udvikles et fælles EU-instrument, der kan lette gensidig anerkendelsen af mikrobeviser for gennemførte mikroforløb i alle medlemslandene.

Kommissionen foreslår imidlertid en meget bred ramme for brugen af micro-credentials, som skal omfatte ikke bare formel læring men også ikke-formel og uformel læring. FA stiller sig tvivlende overfor, at det giver mening at udbrede konceptet til hele dette område. FA mener, at micro-credentials først og fremmest kan spille en nyttig rolle i forhold til anerkendelse af mikroforløb på de videregående uddannelser. Derimod ser FA betydelige udfordringer med at udvikle et fælles EU-koncept for gensidig anerkendelse af micro-credentials for både ikke-formel og især uformel læring.

Ledernes Hovedorganisation:

Lederne har følgende generelle bemærkninger:

I snart to årtier har EU og de enkelte medlemslande arbejdet med og udarbejdet strategier for livslang læring. Grundlaget har været en fælles forståelse af, at omfattende uddannelsesreformer og målrettede investeringer i livslang læring er afgørende for at opfylde et fælles mål om, at Den Europæiske Union skal være den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden. Danmark udarbejdede sin første nationale strategi for livslang læring i 2006.

Arbejdet med udvikling af micro-credentials for livslang læring er et vigtigt forslag til at styrke fleksibilitet, forbedre sammenhængskraften mellem offentligt og privat udbudte læringselementer som indgår i livslang læring nationalt og på tværs af lande i EU.

Det kan også være en vigtig metode til at styrke og underbygge nogle af de store samfundsforandringer vi står overfor. Her kan vi specielt fremhæve den digitale og grønne transformation.

En fælles europæisk kvalifikationsramme og ECTS-point er i dag et vigtigt grundlag for at beskrive uddannelsesniveau og arbejdsbelastning for de enkelte uddannelser og videreuddannelser og giver et grundlag for merit og sammenligning af uddannelser på tværs af EU's medlemslande

Arbejdsmarkedet er under hastig forandring, der stiller nye krav til kompetenceudvikling gennem hele livet. Dertil kommer, at vi skal blive på arbejdsmarkedet i stadig længere tid. Det medfører i sig selv et stigende behov for kompetenceudvikling flere gange i løbet af arbejdslivet.

Efterspørgslen flytter sig hele tiden, så både videreuddannelser, men også kortere, skræddersyede læringsforløb spiller en stadigt vigtigere rolle i livslang læring. Det stiller krav til bedre muligheder for dokumentation og anerkendelse af sådanne forløb. Anerkendelsen af kortere læringsforløb fra offentlige- eller private leverandører er ofte ikke tilstede eller trænger til en opdatering og et supplement, fordi det i dag ikke giver en tilstrækkelig beskrivelse af, hvilke kompetencer kursisten har tilegnet sig på de pågældende forløb. Det er derfor relevant, at udvikle micro-credentials konceptet. Micro-credentials har også stort potentiale som små, fleksible byggeklodser ved sammensætning af mere personlige forløb på tværs af uddannelsesinstitutioner i medlemslandene.

Det er Ledernes vurdering at det vil fremme den enkeltes motivation til denne form for kompetenceudvikling, at der kan opnås en formel anerkendelse i form af et digitalt bevis, som kan tages med videre i arbejdslivet eller evt. give afkorting i forbindelse med optag på offentlige videreuddannelser.

Det har også et samfundsmæssigt perspektiv, idet det medvirker til at virksomheders og offentlige investeringer i kompetenceudvikling dokumenteres og dermed udnyttes bedre.

Anbefalinger:

1. Micro-credentials kan spille en aktiv rolle i kompetenceudvikling i forhold til at udvikle og synliggøre fleksible læringsmuligheder og understøtte kommissionens ”2030 Digital Compass” (plan for at udvikle digitale kompetencer) og ”The European Green Deal” (plan for transformation til et mere bæredygtigt samfund). Lederne skal derfor anbefale, at den nationale implementering netop tager udgangspunkt i disse indsatsområder, med henblik på at styrke udbuddet og mulighederne for kompetenceudvikling på indsatsområderne i Danmark og på tværs af EU’s medlemslande.
2. Forslaget om at udbrede micro-credentials er et administrativt omfattende forslag, der utilsigtet kan føre til bureaukrati og administrative byrder for uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Lederne skal derfor anbefale, at forslaget gennemgås med særligt henblik på at vurdere og begrænse de administrative byrder; både hvad angår EU som sammenhængende system, og hvad angår de enkelte medlemslande.

Akademikerne (AC):

Generelle bemærkninger

Akademikerne finder det positivt, at Kommissionen med dette forslag vil sætte fælles rammer for og give inspiration til medlemsstaternes arbejde med at anvende micro-credentials som redskab til at øge og kvalificere efter- og videreuddannelsesindsatsen. Der er mange gevinster ved at give den enkelte bedre mulighed for at få dokumentation for de kompetenceudviklingsaktiviteter, som vedkommende har deltaget i.

For at opnå resultater på området er det dog vigtigt at fastholde en åben koordinationsmetode, der kan sikre, at medlemsstaterne samarbejder om at nå fælles mål, mens metoden hertil fastlægges af de enkelte medlemsstater. Eksempelvis skal den danske model, hvor aftaler om efter- og videreuddannelse indgås af arbejdsmarkedets parter, herunder fonde og overenskomstbaserede rettigheder, fastholdes som grundlæggende i den danske efter- og videreuddannelsesstrategi.

Det er også vigtigt at fastholde, at micro-credentials skal være målrettet efter- og videreuddannelse, og at der således ikke lægges op til at ændre på strukturerne i det ordinære uddannelsessystem. Der kan være en risiko for, at der overføres ressourcer til et parallelsystem, som skal bygge på et meget bredt spektrum af læringsformer, fra et eksisterende uddannelsessystem, som er grundlagt på velafprøvede

kvalitetsstandarder og kvalitetssikringsmetoder. En sådan overførsel af ressourcer vil ikke bidrage til at sikre, at efter- og videreuddannelse bliver mere tilgængelig for den enkelte.

Med forslaget lægges der op til, at micro-credentials kan give øgede muligheder for anerkendelse af den enkeltes gennemførte efter- og videreuddannelsesaktiviteter på tværs af landegrænser i EU. Aktuelt ser Akademikerne det som en for ambitiøs tilgang til udformningen af micro-credentials, fordi det er en meget omfattende opgave at skabe en kvalitetssikring af konkrete efter- og videreuddannelsesaktiviteter på tværs af landegrænser og uddannelsessystemer. Et sådant arbejde kan således kræve mange ressourcer af medlemsstaterne i forhold til at sikre ensartede kvalitetsstandarder, der er anvendelige i alle medlemsstater og i overensstemmelser med deres arbejdsmarkeder og uddannelseskulturer.

I første omgang bør man derfor holde sig til en intention om, at der igangsættes forsøg med at bruge micro-credentials i en national sammenhæng men dog på et grundlag med en vis sammenlignelighed. Akademikerne finder således, at det foreliggende forslag kan give inspiration til den nationale indsats. Men vi skal også påpege, at forslaget bedst vil finde anvendelse, hvis det holder sig på et relativt generelt plan og ikke i for høj grad udspecificerer, hvordan medlemsstaterne helt konkret vil udforme og bruge micro-credentials til at dokumentere og validere konkrete efter- og videreuddannelsesaktiviteter på en systematisk og genkendelig måde på tværs af uddannelsesinstitutioner og kursusudbydere.

Specifikke bemærkninger

Akademikerne finder, at forslaget i for ringe grad sætter fokus på udfordringerne i forhold til at udnytte micro-credentials hos både offentlige og private uddannelses- og kursusudbydere. Erfaringerne fra Danmark viser, at man kan komme relativt langt med dokumentation og anerkendelse af uddannelser og kurser i den offentlige sektor, mens det er vanskeligere at arbejde med i forhold til den private sektor og ikke mindst at skabe et system, der kan fungere på tværs af de to sektorer.

Akademikerne finder også, at det er for bred en ramme af læringsformer, som micro-credentials foreslås brugt i forhold til. Det giver risiko for, at kvalitet og eksisterende standarder svækkes, hvilket hverken er til gavn for medlemsstaternes behov for at sikre efter- og videreuddannelsestilbud af høj kvalitet eller for en langsigtet indsats for at skabe overførbare og sammenlignelige standarder i europæisk kontekst.

Det vil være derfor være mest frugtbar, hvis rådsindstillingen først og fremmest sætter fokus på mulighederne for at dokumentere den formelle læring, så de store udfordringer med at dokumentere udbytte og kvalitet i ikkeformel og uformel læring ikke overskygger mulighederne for at sætte gode rammer for micro-credentials. Det vil i praksis være utrolig svært at dokumentere og kvalitetssikre udbyttet af de ikkeformelle og uformelle læringsformer.

I forhold til forslaget om, hvad en micro-credential kan indeholde, så finder Akademikerne de fleste punkter relevante og fornuftige, men vi er noget skeptiske over for en forventning om, at der i første omgang skal indgå læringsudbytte og vurdering/eksamen som obligatoriske elementer. Igen er det i første omgang en meget ambitiøs tilgang, som kan svække eller helt forhindre en videre indsats i forhold til at arbejde med mulighederne i micro-credentials.

Man kan måske godt forestille sig, at de etablerede uddannelsesinstitutioner, som i forvejen har en eller anden form for national akkreditering, kan opfylde et sådant krav, hvad angår længerevarende uddannelser og moduler heraf. Men det vil være mere vanskeligt i forhold til kortere udbud – og for andre typer af udbydere. Og hvad angår den førstnævnte type af udbud, så vil der ofte allerede være en anerkendt dokumentation af læringen, mens det netop er i forhold til den sidstnævnte type af udbud, at behovet for micro-credentials findes.

Endelig skal Akademikerne bemærke, at det i det foreliggende forslag forekommer uklart, hvornår konkrete punkter og udsagn omhandler realkompetencevurdering, fx i forhold til at blive optaget på en konkret uddannelse, og hvornår teksten omhandler micro-credentials som dokumentation for

gennemførte efter- og videreuddannelsesaktiviteter. Det vil være en fordel at teksten præciseres på dette punkt.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier (DEG):

DEG ser positivt på EU-kommissionens forslag om at sikre en europæisk tilgang til micro-credentials, der kan gøre anvendelsen mere udbredt, transparent og systematisk. En fælles tilgang til micro-credentials kan bidrage til, at flere borgere får et bevis på de kvalifikationer og kompetencer, som de har opnået ved mindre læringsforløb, samt gøre det nemmere for borgerne at anvende disse på tværs af EU's medlemslande.

DEG bakker op om henstillingens intention om at anvende mindre læringsforløb til at uddanne og opkvalificere flere borgere samt øge fleksibiliteten i de udbudte uddannelsesmuligheder i medlemslandene. I Danmark har vi med arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) i mange år sikret, at både ledige og beskæftigede, ufaglærte og faglærte har kunnet uddanne og opkvalificere sig via mindre læringsforløb. DEG ser også AMU som et essentielt værktøj, hvis der skal sikres kvalificeret arbejdskraft til den grønne og digitale omstilling. Derfor håber DEG også, at en implementering af henstillingen bl.a. vil tage højde for, at der allerede i AMU-systemet i dag laves mindre læringsforløb, som ender ud i, at den enkelte kursist kommer til prøve og herefter opnår et bevis på de opnåede kvalifikationer. Det danske AMU-system kan måske derfor anvendes som inspiration til det guidende materiale, som Kommissionen vil udarbejde i forbindelse implementering.

DEG mener desuden, at det er vigtigt, at en europæisk tilgang til micro-credentials gælder hele uddannelsessystemet, herunder at det strømlines og systematiseres, så det bliver gennemskueligt på tværs af forskellige niveauer. Dette vil kræve ressourcer, og derfor kvitterer DEG for, at medlemslandene i henstillingen opfordres til at sikre adgang til offentlig finansiering, når der skal udvikles og leveres micro-credentials på alle niveauer i uddannelsessystemet.

DEG kvitterer slutteligt for, at forslaget samtænkes og understøttes af allerede eksisterende EU værktøjer, såsom Europass, herunder Europass Certificate Supplement.

Foruden ovenstående har DEG ingen yderligere bemærkninger.

Danske Universiteter:

I udviklingen af en fælles europæisk tilgang micro-credentials, er det afgørende fokusere på brugervenlighed og tilgængelighed.

Fælles retningslinjer og rammer vil lette institutionernes arbejdet med udbud af micro-credentials og kan styrke arbejdet med anerkendelse/godkendelse af gennemførte læringsforløb. Forslaget har også potentiale i forhold til integration af micro-credentials i de nationale kvalifikationsrammer samt fokus på kvalitetssikring.

Danske Universiteter ønsker at henlede opmærksomheden på, at de seks danske universiteter, der indgår i European Universities-alliancer allerede møder udfordringer pga. manglende implementering af micro-modules i den nuværende danske lovgivning.

Syddansk Universitet (SDU):

Arbejdet med udvikling af micro-credentials, som en løftestang for læring og employabilitet i et livslanglæringsperspektiv, vil være godt understøttet af et europæisk framework og fælles guidelines på tværs af medlemslandene. Det vil være gavnligt på alle niveauer – ikke kun ift. gennemsigthed på tværs af Europa - men også ift. på nationalt og lokalt niveau at skulle designe nye uddannelsesformater. At have sådanne guidelines og frameworks til etablering af standarder vil således også understøtte det interne arbejde på institutionsniveau.

I en dansk kontekst opleves stigende opmærksomhed på både behov og potentialer for micro-credentials. I 2022 vil arbejdet med udvikling af platforme, design af formater og etablering af

økosystemer omkring livslang læring tage til, og de første eksperimenter og tilbud vil blive udviklet indenfor universitetssektoren.

I det følgende nævnes nogle opmærksomhedspunkter fra et brugerperspektiv ift. høringsdokument SWD (2021) 367 final, som kan være med til at understøtte udvikling og succesfuld implementering af digitale micro-credentials:

1. Fokus på brugeroplevelsen ift. nye digitale formater

Eftersom micro-credentials understøtter behov for kompetenceudvikling og læring på både lokalt, nationalt og internationalt niveau, er det vigtigt at den europæiske tilgang kan håndtere mange forskellige behov hos mange forskellige målgrupper; også på et praktisk niveau. Der er behov for et standardiseret framework for at kunne fungere på tværs af Europa, men det er vigtigt at huske på, at brugerne vil tilgå de nye tilbud fra et væld af forskellige stædter og baggrunde og på mange forskellige platforme. Hvis vi skal lykkes med at skabe en brugeroplevelse, der tilskynder læring i ofte helt nye formater og rammer, er det vigtigt at prioritere et meget stort fokus på hele brugerrejsen gennem et sådant micro-credentialforløb.

Det skal være ganske ukompliceret at gå til, uagtet at det sikkert ofte vil være en platform, der skal integreres til et væld af eksisterende programmer og services indenfor den udbydende institutions tekniske og administrative set-up. Brugeren skal ikke opleve et nyt komplekst digitalt lag ovenpå gamle, komplekse strukturer og procedurer.

Ingen har tid og lyst til dårlige digitale services, og vi inviterer her potentielle studerende med mange forskellige baggrunde til at tilegne sig ny viden på nye måder. Vi anbefaler derfor, at de fælles europæiske guidelines ikke blot fokuserer på at få etableret formelle frameworks for det enkelte micro-credentialtilbud, men at de ligeledes indeholder guidelines for udvikling af gode brugeroplevelser, så der skabes en meningsfuld brugerrejse gennem de nye formater.

2. Reducering af sprogbarriererne på tværs af Europa – et fokus på funding af digitale eksperimenter

Alle medlemslande kan tage det kommende framework til sig og implementere på nationalt/lokalt niveau, men det er anbefalingen, at der sideløbende er et kontinuerligt fokus på understøttelse af digitale muligheder, der kan lette adgangen til, og gennemførelsen af, digitale micro-credentials på tværs af Europa og europæiske sprogbarrierer.

Hvordan kan vi gøre det muligt – og meningsfuldt – for en spansk virksomhedsejer at tage et dansk micro-credential i designdrevet innovation uden blot at tilføje spanske undertekster til en dansk video? Hvis vi ønsker at skabe et reelt paneuropæisk landskab af læringsmuligheder indenfor livslang læring for målgrupper, der befinder sig i en myriade af forskellige livssituationer og med forskellige kompetencebehov, er det nødvendigt at forbedre mulighederne for at tilgå micro-credentials fra andre lande og på andre sprog. Det kræver rent pædagogisk og didaktisk, at vi forholder os til måden uddannelsesforløbet bygges op på.

En konkret handling til at understøtte en sådan udvikling kan være særligt prioriterede actions og fundingmuligheder indenfor cutting-edge digitale eksperimenter. Eksperimenter med nye teknologier og nye designs af digitale forløb, der kan udviske sprogbarriererne og måske skabe lokale scenarier for læring uden at devaluere læringsudbyttet. I den forbindelse er det yderst relevant at overveje fordelene ved at tænke i en open access og open source-tilgang til sådanne eksperimenter, for på den måde at bidrage til mere samskabende løsninger med hurtigere dissemination og videreudvikling. Der er ikke tid til traditionelle langstrakte og komplicerede projekformater! I stedet skal vi arbejde med et innovativt projekt- og udviklingssetup, hvor de nyeste teknologier udvikles i fællesskab og hurtigt kan komme i

anvendelse via disse calls. Dette kan være en konkret handling relateret til § 7 – 10 om actions til udvikling af økosystemer for micro-credentials.

3. Digital support for digital inklusion

Da forslaget indeholder et ønske at understøtte European Pillar of Social Rights og inkludere udsatte og sårbare målgrupper, er de ovennævnte opmærksomhedspunkter om digital understøttelse, både ift. brugervenlighed og pædagogiske/didaktiske værktøjer, endnu mere relevante og vigtige at tænke med. De bidrager ydermere til det fokus, der er beskrevet i European Universities Initiative, om vigtigheden i at understøtte mulighederne for at udvikle skræddersyede løsninger og mere inkluderende læringsforløb gennem innovative formater.

Aalborg Universitet:

En generel betragtning i forhold til Micro-modules er, at det ikke umiddelbart er nemt at implementere i en dansk kontekst, grundet den nuværende danske lovgivning.

AAU støtter ambitionen om en fælles europæisk tilgang til micro-credentials. Fælles retningslinjer og rammer vil lette arbejdet med udbud af micro-credentials og vil potentielt også styrke arbejdet med anerkendelse/godkendelse af gennemførte læringsforløb. Forslaget rummer desuden potentiale i forhold til integration af micro-credentials i de nationale kvalifikationsrammer samt fokus på kvalitetssikring af micro-credentials.

I en eventuel realisering af forslaget vil det være væsentligt at få modeller, der matcher de nationale rammer eller at disse revideres efter behov, mhp sikring af en fælles europæisk ramme.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA):

Generelle bemærkninger

DA støtter EU-Kommissionens fokus på at understøtte livslang læring gennem fleksible og korte kurser målrettet arbejdsmarkedets behov. Det er særligt vigtigt, hvis den digitale og grønne omstilling skal lykkes.

Danmark har allerede gode erfaringer fra AMU-systemet, som kan være til inspiration for øvrige medlemsstater. DA er derfor også positive overfor, at rådshenstillingen lægger op til at bygge ovenpå eksisterende systemer og støtte medlemsstaterne i at kunne udnytte allerede eksisterende værktøjer til at udvikle mikroeksamensbeviser.

DA er enige med kommissionen i, at brugen af korte kurser og realkompetencevurderinger skal kunne bruges til at opnå kvalifikationer, der i sidste ende kan bruges til at stykke kurser sammen til at opnå en hel uddannelse. Samtidigt er det dog vigtigt at pointere, at selvom flere mikroeksamensbeviser *kan* stykkes sammen til eksempelvis en faglært uddannelse, er målet med mikroeksamensbeviser ikke, at de *skal* bruges til at opnå en formel kompetence som faglært.

En fælles definition af mikroeksamensbeviser kan styrke gennemsigtigheden og mobiliteten i EU, men kan ikke stå alene

DA finder det grundlæggende fornuftigt, at specifikke kurser og kompetencer kan overføres og genkendes i de forskellige medlemslande. En fælles definition og beskrivelse af mikroeksamensbeviser kan derfor bidrage til at øge mobiliteten på arbejdsmarkedet i EU. Arbejdsmarkedene og uddannelsessystemerne i de europæiske lande er meget forskellige, hvilket også kan gøre det svært præcist at klassificere læringsudbyttet på tværs af landene én til én. Danmark er kendt for at have et højt specialiseret kompetenceniveau også blandt ufaglærte og faglærte, som vi skal værne om. Det er vigtigt at tage højde for i det videre arbejde med forslaget, og en fælles definition af mikroeksamensbeviser bør derfor også kun være vejledende og kan dog ikke stå alene i forhold til at vurdere medarbejderes kompetencer på tværs af EU-lande.

Mikroeksamensbeviser bør give plads til korte kurser

Fordelen ved mikroeksamensbeviser er, at de tillader fleksibilitet, hvilket gør det hurtigt og nemt at opkvalificere og omskole arbejdskraften med korte kurser, og det kræver ligeledes ikke nogen formel uddannelse. DA mener, at mikroeksamensbeviser ikke bør kræve et vist niveau af ECTS-point eller anden form for formel uddannelse, da det vil afskære muligheden for kortere kurser.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH):

Udviklingen på arbejdsmarkedet - ikke mindst i tilknytning til digitalisering og grøn omstilling - tilsiger et stort behov for gode og fleksible voksen-, efter- og videreuddannelsesmuligheder, hvor alle medarbejdergrupper på tværs af uddannelsesniveauer har gode muligheder for læring gennem hele arbejdslivet.

Fagbevægelsens Hovedorganisation anser arbejdsgivernes forpligtelse til at udvikle og vedligeholde deres ansattes kvalifikationer for at være en helt central del af den danske flexicurity-model, hvor arbejdsgiverne forholdsvis let kan hyre og fyre medarbejdere. Det er i den sammenhæng vigtigt at understrege, at samfundet og arbejdsgiverne ikke må fralægge sig ansvaret for uddannelse af ledige og beskæftigede lønmodtagere.

I Danmark er der i dag forskellige muligheder for at supplere med korte uddannelsesforløb i tillæg til en fuld uddannelse, som udbydes af akkrediterede udbydere. Det gælder fx arbejdsmarkedsuddannelser (AMU-kurser), som er brancheorienterede, erhvervsrettede, kompetencegivende kursusforløb rettet mod især ufaglærte og faglærte, og hvor undervisningen er både praktisk og teoretisk. AMU består af korterevarende kurser af 1-15 dages varighed, som man kan tage enkeltvis eller stykke sammen efter behov. Efter bestået prøve får deltageren et uddannelsesbevis. Der findes ca. 2.800 AMU-kurser, som udvikles og vedligeholdes af efteruddannelsesudvalgene, som består af arbejdsmarkedets parter.

Deltagerbetalingen er relativt lav, og der kan opnås løntabsgodtgørelse til deltagelsen.

Herudover har de videregående uddannelsesinstitutioner mulighed for at udbyde fagspecifikke kurser på videregående niveau, som giver mulighed for faglig udvikling inden for det område, hvor medarbejderen har taget en videregående uddannelse. Kurserne bygger på elementer, som indgår i de videregående kompetencegivende heltids- eller deltidsuddannelser.

Endelig her vi i Danmark et system til realkompetencevurdering, hvorigennem ikke-formel og uformel læring kan valideres. Dette system kan dog med fordel styrkes.

Fagbevægelsens Hovedorganisation vurderer således, at mikroeksamensbeviser allerede spiller en betydelig rolle i det danske voksen- og efteruddannelsessystem og kan være et supplement til, men det kan ikke træde i stedet for hele, formelle uddannelsesforløb. Det er vigtigt, at mikroeksamensbeviser kan valideres og realkompetencevurderes i forhold til formelle uddannelsesforløb, hvor kompetencemålene er almen anerkendt på arbejdsmarkedet og dermed kan understøtte jobmæssig mobilitet.

Det er afgørende, at EU-Kommissionens videre arbejde med mikroeksamensbeviser sker med respekt for og under hensyntagen til nationale forskelle. Initiativet vil have stor betydning for arbejdstagerne, og det er derfor vigtigt, at arbejdsmarkedets parter inddrages i arbejdet med udvikling af en fælles definition af mikroeksamensbeviser samt udvikling af fælles europæiske standarder for minimumskrav vedrørende tilgængelighed, formalitet, struktur, styring, finansiering, kvalitet og gennemsigtighed.

Kommunernes Landsforening (KL):

KL ser som udgangspunkt positivt på micro-credentials og muligheden for at få akkrediteret mindre læringsforløb og opnåede formelle og uformelle kompetencer, men er bekymret for det bureaukratiske set-up for implementeringen.

KL finder, at der i Danmark allerede i dag er muligheder for at få akkrediteret denne type af læring, fx via Realkompetencevurderinger, Individuelle kompetencevurderinger samt test på AMU-delmål. Ved

en større udbredelse af ”micro-credentials” i både uddannelses- og beskæftigelsessystemet tager KL derfor forbehold for de evt. afledte administrative og økonomiske implikationer for kommunerne.

KL forventer, at hvis henstillingen bliver vedtaget, forventes det at implementeringen af micro-credential systemet sker i tæt samarbejde med parterne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser overordnet rådshenstillingen velkommen. En fælles europæisk forståelse af mikroeksamensbeviser og en fælles ramme til en standardbeskrivelse heraf vil kunne bidrage til både øget brug og anerkendelse heraf.

Dagsordenen om færdigheder og livslang læring er vigtig for at ruste Danmark og Europa til fremtidens udfordringer. Regeringen anerkender udfordringerne og målene for medlemsstaterne i denne dagsorden, særligt for at sikre den enkeltes muligheder for individtilpassede lærings- og karriereforløb med henblik på større deltagelse i grund-, efter- og videreuddannelse samt styrke det fælles ansvar for livslang læring. Mikroeksamensbeviser kan være én blandt mange tilgange hertil, men regeringen finder umiddelbart, at der bør lægges en bredere tilgang til at adressere udfordringerne med uddannelse.

Danmark har allerede et eksisterende og veludviklet VEU-system, som opfylder rådshenstillingens overordnede formål om at give muligheder for, at den enkelte kan tilegne sig kundskaber, færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at trives på et skiftende arbejdsmarked.

Regeringen ser potentiale i at hjælpe den enkelte til bedre overblik og indsigt i mulighederne, f.eks. gennem en digital platform og dermed motivere til større deltagelse og ansvar for egen læring.

Regeringen betoner vigtigheden af, at et europæisk initiativ om mikroeksamensbeviser udformes som en fleksibel ramme, der efterlader plads til de eksisterende nationale uddannelsessystemer. Ligeledes skal udformningen heraf ske med fuld respekt for institutionel autonomi og den nationale kompetence på uddannelsesområdet, herunder rådshenstillingens meget brede aspekt i anerkendelsen af kredsen af udbydere af mikroeksamensbeviser.

Regeringen fremhæver, at anvendelsen af mikroeksamensbeviser er målrettet efter- og videreuddannelsesområdet og ikke må føre til en overdreven og uhensigtsmæssig modulisering af det ordinære uddannelsessystem. Samtidig er det vigtigt, at rådshenstillingen ikke medfører en større administrativ byrde på uddannelsesinstitutioner i forhold til håndtering af merit.

Endvidere finder regeringen, at der i forslaget til rådshenstillingen fortsat er områder, som er uklart beskrevet, og som der er behov for at adressere tydeligere. Det drejer sig navnlig om håndteringen af kvalitetssikring ved tildeling af mikroeksamensbeviser for ikke-formel og uformel læring.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.